
รายงานสถานการณ์ อนุญาโตตุลาการประจำปี 2562

สถาบันอนุญาโตตุลาการ

คำนำ

รายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการประจำปี 2562 เล่มนี้จัดทำขึ้นเพื่อนำเสนอข้อมูลและพัฒนาการด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยให้กับบุคคลทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการระงับข้อพิพาททางเลือก อันเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาระบบการอนุญาโตตุลาการ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นต่อการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย โดยรายงานสถานการณ์ฉบับนี้ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถิติคดีเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ ส่วนที่ 2 ความเคลื่อนไหวด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย ส่วนที่ 3 สถิติตลอดจนกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการซึ่งดำเนินการโดย THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ และส่วนที่ 4 คำพิพากษาที่น่าสนใจในรอบปี

การทำรายงานสถานการณ์ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ซึ่ง THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสถาบัน และ/หรือหน่วยงานที่ดำเนินการด้านการอนุญาโตตุลาการในเรื่องการสนับสนุนข้อมูล ทาง THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการจึงขอขอบคุณทุกสถาบัน และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน

หากท่านใดมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะประการใดได้โปรดแจ้งให้ THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการทราบ เพื่อคณะทำงานจัดทำรายงานสถานการณ์อนุญาโตตุลาการจะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ ก็จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

สถาบันอนุญาโตตุลาการ
(Thailand Arbitration Center)

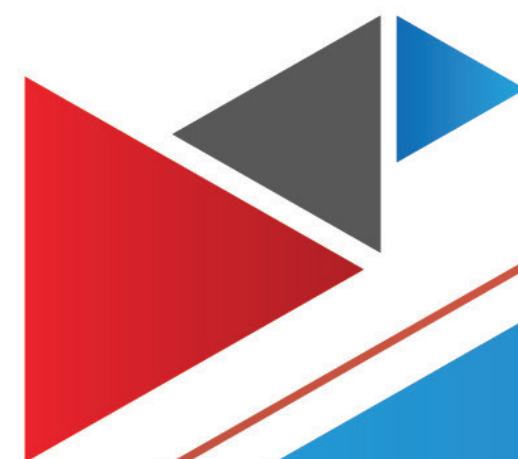
สารบัญ

ส่วนที่ 1	5
ข้อมูลสถิติคดีเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ	
ส่วนที่ 2	11
ความเคลื่อนไหวด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย	
ส่วนที่ 3	17
สถิติตลอดจนกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการซึ่งดำเนินการโดย THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ	
ส่วนที่ 4	25
คำพิพากษาที่น่าสนใจในรอบปี	

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสถิติที่เกี่ยวข้องกับการ
อนุญาโตตุลาการ

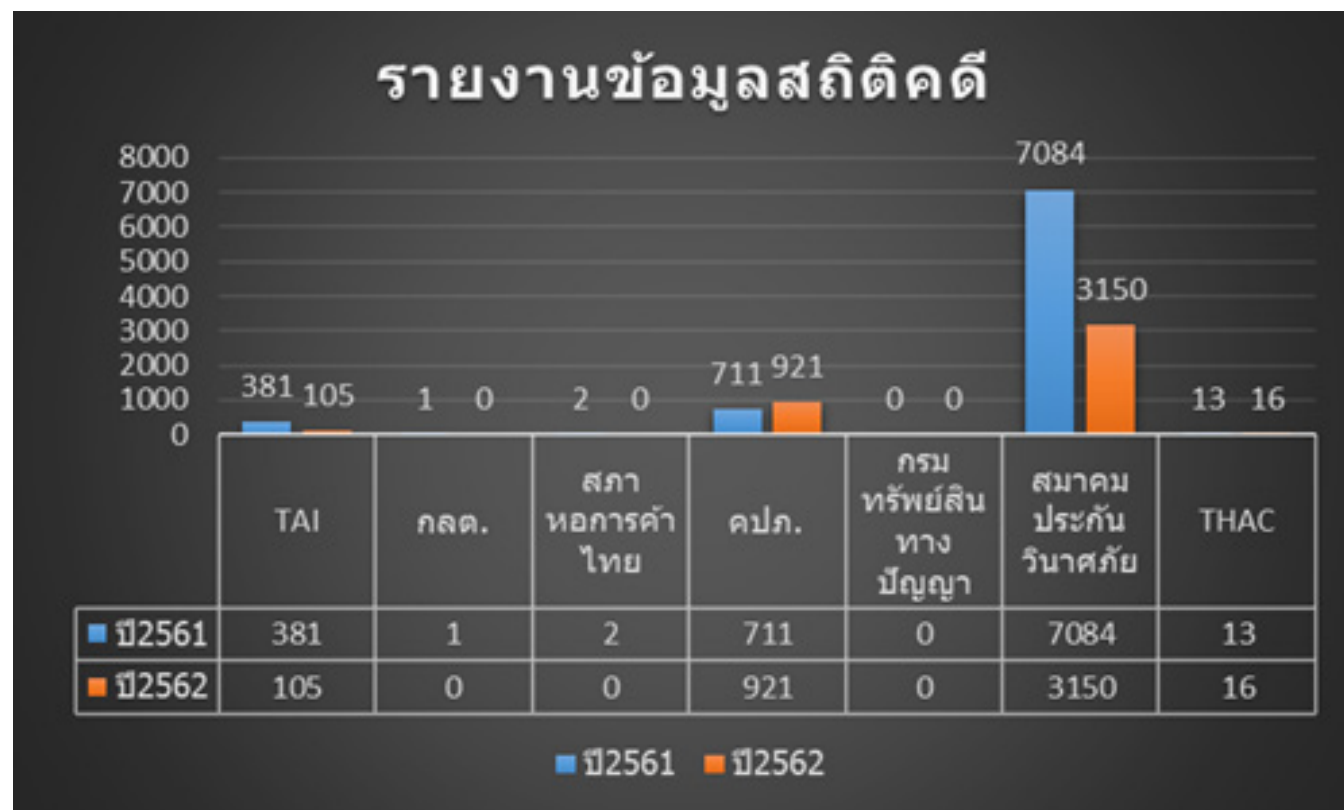
ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการอนุญาตตุลาการ ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม 2562

การดำเนินการอนุญาตตุลาการในปัจจุบัน มีสถาบันสำคัญของประเทศไทยอยู่ 7 แห่ง อันประกอบด้วย

1. สถาบันอนุญาตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม (TAI)
2. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.)
3. สำนักงานสภาอนุญาตตุลาการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
4. สถาบันอนุญาตตุลาการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
5. สำนักงานป้องกันและระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญา
6. สำนักงานอนุญาตตุลาการ สมาคมประกันวินาศภัย
7. THAC สถาบันอนุญาตตุลาการ

ซึ่งจากการรวบรวมสถิติคดีอนุญาตตุลาการของสถาบันดังกล่าวข้างต้นในเดือนมกราคม - เดือนธันวาคม 2562 มีจำนวนคดีดังนี้

1. สถาบันอนุญาตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม (TAI) มีจำนวน 105 คดี
2. สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) มีจำนวน 0 คดี
3. สำนักงานสภาอนุญาตตุลาการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มีจำนวน 0 คดี
4. สถาบันอนุญาตตุลาการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) มีจำนวน 921 คดี
5. สำนักงานป้องกันและระงับข้อพิพาทด้านทรัพย์สินทางปัญญา กรมทรัพย์สินทางปัญญามีจำนวน 0 คดี
6. สำนักงานอนุญาตตุลาการ สมาคมประกันวินาศภัย มีจำนวน 3150 คดี
7. THAC สถาบันอนุญาตตุลาการ มีจำนวน 16 คดี

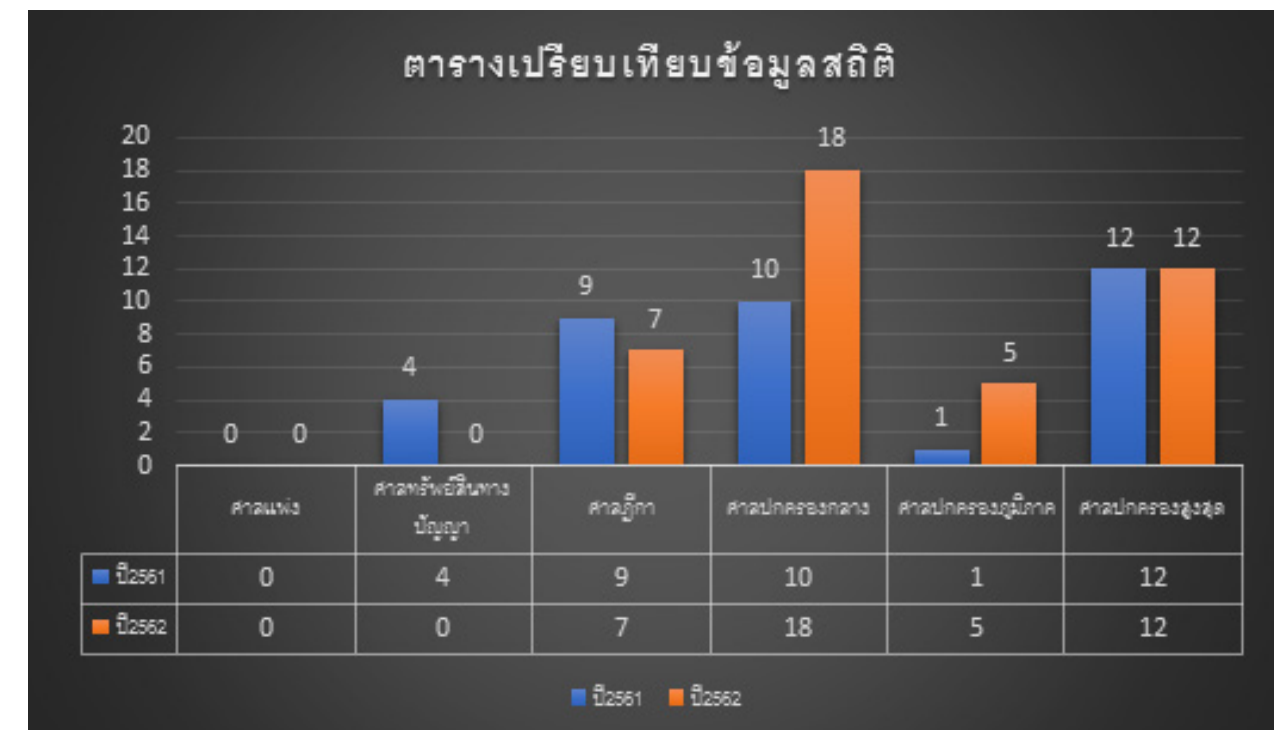
แผนภูมิสถิติคดีอนุญาตตุลาการของสถาบันที่ดำเนินการด้านอนุญาตตุลาการในปี 2561 - 2562

รายงานผลการรวบรวมคำพิพากษาของศาลไทยเกี่ยวกับการคดีอนุญาตตุลาการ ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม 2562

ตารางสรุปสถิติคดีที่ศาลมีคำพิพากษาและคำสั่งเกี่ยวกับอนุญาตตุลาการ ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม 2562 เปรียบเทียบศาลยุติธรรมและศาลปกครอง

ศาล		จำนวนคดี
		2562
ศาลยุติธรรม	ศาลแพ่ง*	-
	ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ*	-
	ศาลฎีกา	7
รวมคดีของศาลยุติธรรม		7
ศาลปกครอง	ศาลปกครองกลาง	18
	ศาลปกครองภูมิภาค	5
	ศาลปกครองสูงสุด	12
รวมคดีของศาลปกครอง		35
รวม		42

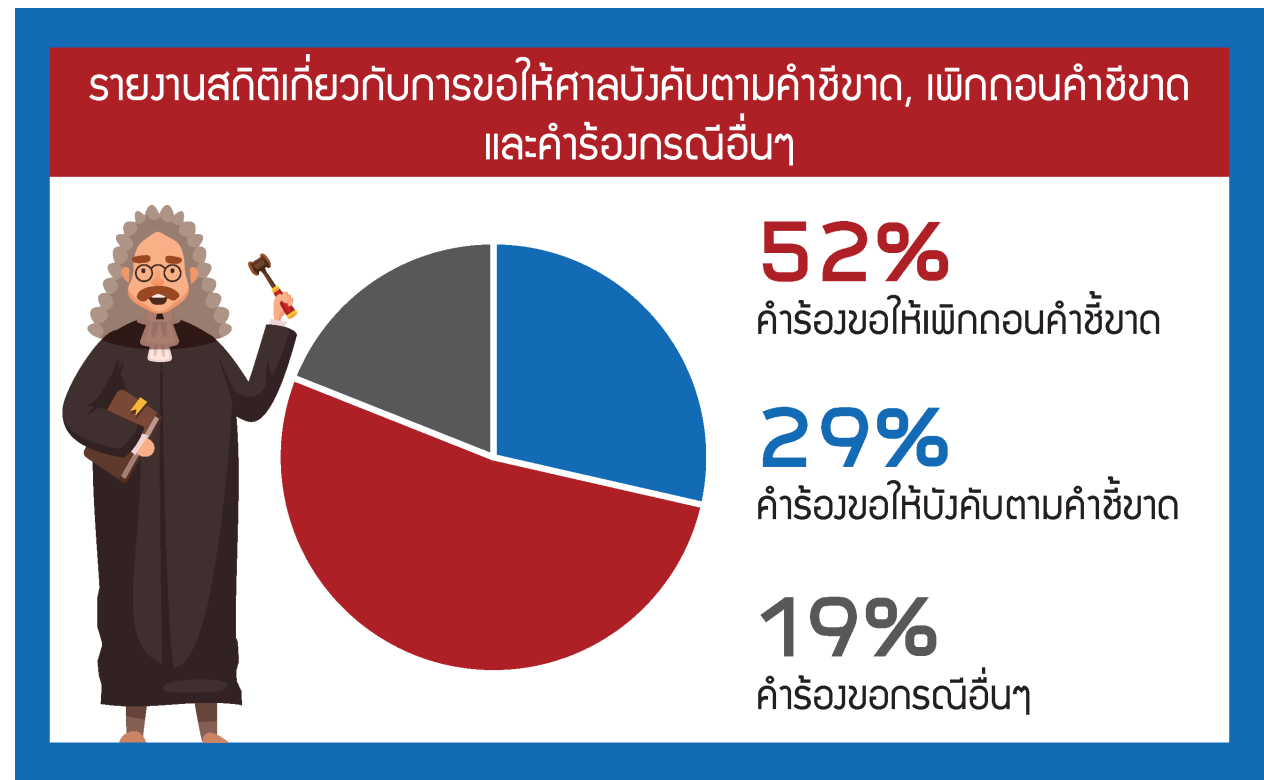
หมายเหตุ *ศาลแพ่ง ไม่ได้แยกประเภทคดีอนุญาตตุลาการไว้ จึงไม่สามารถค้นหาข้อมูลคดีได้
*ศาลทรัพย์สินทางปัญญา ไม่เปิดเผยข้อมูลเนื่องจากคดียังไม่ถึงที่สุด จึงไม่สามารถค้นหาข้อมูลคดีได้

ข้อมูลเชิงสถิติอันเกี่ยวกับคดีที่เกิดขึ้นของศาลยุติธรรมและศาลปกครองตั้งแต่ ปี 2561-2562

รายงานสถิติคดีเกี่ยวกับการยอมรับบังคับตามคำชี้ขาด การปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาด และการเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม 2562

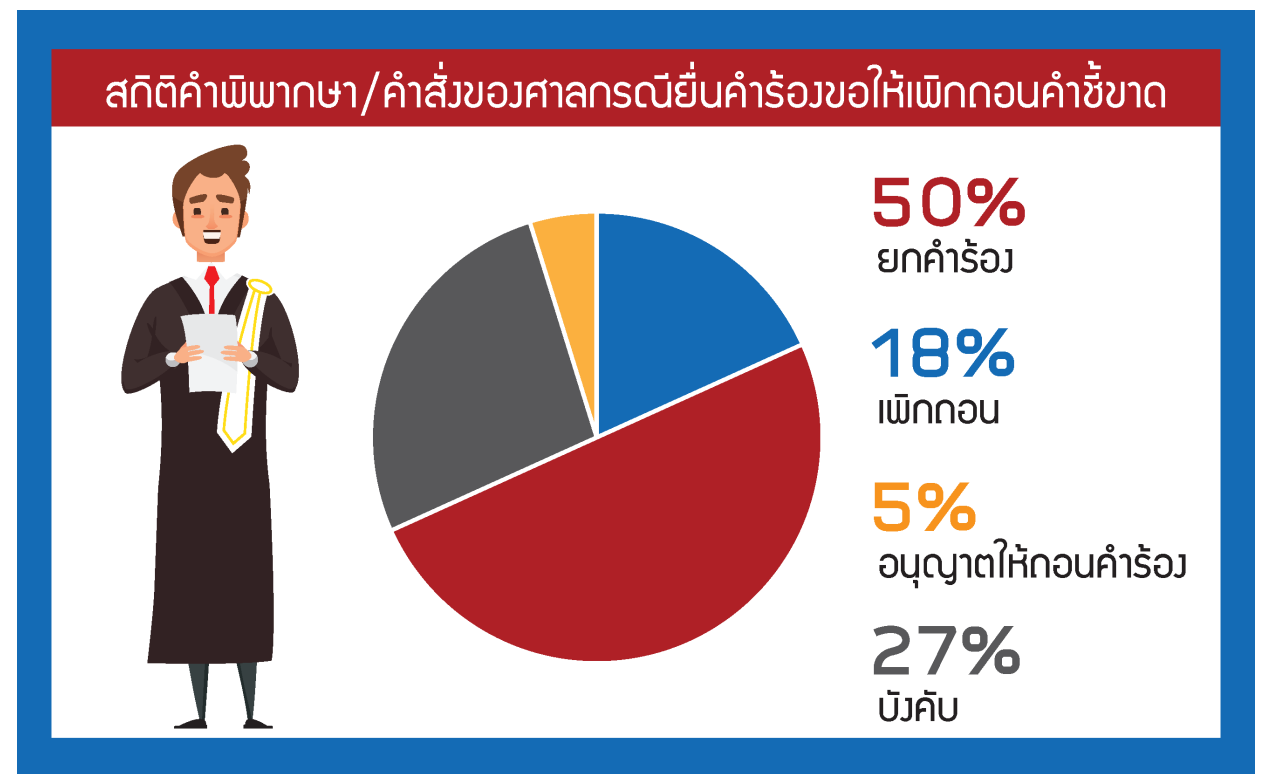
จากตารางสรุปสถิติคดี ช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 มีคำพิพากษาและคำสั่งของศาล (เท่าที่สามารถสืบค้นได้) เกี่ยวกับคดีอนุญาโตตุลาการทั้งสิ้น 42 คดี ประกอบด้วย คำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จำนวน 12 คดี, คำร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจำนวน 22 คดี และคำร้องขอในกรณีอื่นๆ เช่น คำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ, คำร้องขอให้เพิกถอนคำขอเริ่มต้นคดี, คำร้องขอให้จำหน่ายคดีเนื่องจากยังไม่ได้ดำเนินการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการ ฯลฯ จำนวน 8 คดี

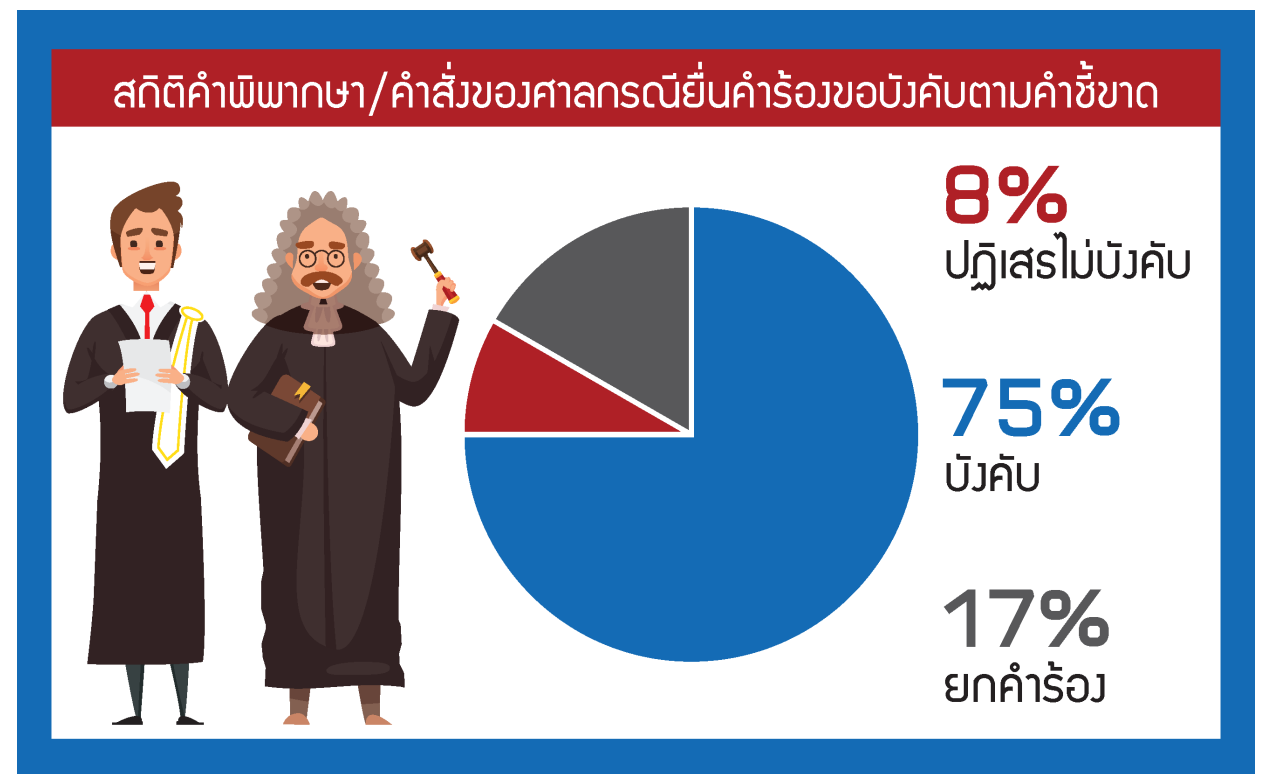
แผนภูมิแสดงสถิติคำร้องขอให้ศาลบังคับตามคำชี้ขาด, คำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด และคำร้องกรณีอื่นๆ

สถิติการพิจารณาของศาลในคดีอนุญาโตตุลาการ ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562

(1) คู่พิพาทยื่นคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ จำนวน 22 คดี : ศาลมีคำพิพากษา/คำสั่งให้บังคับตามคำชี้ขาด จำนวน 6 คดี, คำพิพากษา/คำสั่งยกคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด จำนวน 11 คดี, คำพิพากษา/คำสั่งให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ จำนวน 4 คดี และคำสั่งอนุญาตให้ถอนคำร้องขอ เพิกถอนคำชี้ขาด จำนวน 1 คดี

(2) คู่พิพาทยื่นคำร้องขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ จำนวน 12 คดี : ศาลมีคำพิพากษา/คำสั่งให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ จำนวน 9 คดี, คำสั่งปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาด จำนวน 1 คดี และคำพิพากษา/คำสั่งยกคำร้องหรือไม่รับบังคับตามคำชี้ขาด จำนวน 2 คดี

รายงานสถิติคดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดีและเป็นฝ่ายแพ้คดีตั้งแต่ มกราคม - เดือนธันวาคม 2562

จากสถิติคดีปกครองที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเกี่ยวกับการยอมรับบังคับตามคำชี้ขาด การปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาด และการเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ ตั้งแต่ มกราคม - ธันวาคม 2562 **รวมทั้งสิ้น 28 คดี¹** นั้น สามารถจำแนกตามหน่วยงานรัฐเป็นคู่พิพาทพบว่า หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี จำนวน 10 คดี และหน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายแพ้คดี จำนวน 18 คดี แบ่งเป็น

1. คดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายชนะคดี จำนวน 10 คดี
 - 1.1 ศาลได้มีคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จำนวน 7 คดี
 - 1.2 ศาลได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จำนวน 3 คดี
2. คดีที่หน่วยงานของรัฐเป็นฝ่ายแพ้คดี จำนวน 18 คดี
 - 2.1 ศาลได้มีคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จำนวน 6 คดี
 - 2.2 ศาลได้มีคำพิพากษาให้ยกคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ จำนวน 12 คดี

ส่วนที่ 2

ความเคลื่อนไหวด้านการอนุญาโตตุลาการ ในประเทศไทย

¹ เป็นจำนวนคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง ศาลปกครองภูมิภาค และศาลปกครองสูงสุด เนื่องจากเป็นข้อพิพาทตามสัญญาทางปกครองที่มีหน่วยงานของรัฐเป็นคู่พิพาทในคดี

ข้อมูลความเคลื่อนไหวด้านการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย
ในช่วงตั้งแต่ มกราคม – ธันวาคม 2562

การจัดประชุม อบรม สัมมนา การเข้าเยี่ยมชมหรือศึกษาดูงาน กิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ ปี 2562			
ลำดับ	วันที่	ชื่อการประชุม อบรม สัมมนา	หน่วยงานผู้จัด
1	16 มกราคม 2562	โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก ณ โรงแรมวาสิฎฐี ซิตี้ จังหวัดสุพรรณบุรี	THAC
2	24 มกราคม 2562	พิธีการลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่าง THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ กับสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา และกรมศุลกากรแห่งสาธารณรัฐเกาหลีใต้	THAC
3	29 มกราคม 2562	นักศึกษาและคณาจารย์จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เข้าเยี่ยมชมสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC	THAC
4	29 มกราคม 2562	นิสิตและคณาจารย์จากคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เข้าเยี่ยมชมสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC	THAC
5	13 กุมภาพันธ์ 2562	พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง สถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC กับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	THAC
6	21 มีนาคม 2562	การอบรมหลักสูตรทักษะการอนุญาโตตุลาการของ นักกฎหมายรุ่นเยาว์	THAC
7	25 มีนาคม 2562	คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) เข้าเยี่ยมชมสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC	THAC
8	26 มีนาคม 2562	คณะศึกษาดูงานจากสถาบันวิทยาการตลาดทุน รุ่นที่ 28 เข้าเยี่ยมชม THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ	THAC
9	26 มีนาคม 2562	นิสิตและคณาจารย์จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ เข้าเยี่ยมชมสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC	THAC
10	28 มีนาคม 2562	การอภิปรายให้ความรู้ผ่านระบบ streaming ของสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม เรื่อง บทบาทของศาลยุติธรรมกับการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ	TAI
11	30 มีนาคม 2562	สำนักอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม จัดการอบรมพิเศษแก่ผู้ปฏิบัติงานของสำนักฯ ในหลักสูตร "กระบวนการสร้างภาพลักษณ์สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม"	TAI
12	1 เมษายน 2562	จัดงานสัมมนาเรื่องกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกแก่นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	THAC
13	9 เมษายน 2562	สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม เข้าร่วมประชุมเพื่อซักซ้อมความเข้าใจข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่...) พ.ศ.	TAI

14	11 เมษายน 2562	การสัมมนา เรื่อง การอนุญาโตตุลาการในยุคพลิกผัน: บทบาทของวิชาชีพกฎหมาย (Disruptive Arbitration: Role of the Legal Profession)	TAI
15	11 เมษายน 2562	คณะศึกษาดูงานจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเข้าเยี่ยมชม THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ และรับฟังการบรรยายความรู้พื้นฐานด้านการระงับข้อพิพาททางเลือก	THAC
16	23 เมษายน 2562	การประชุมคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียนอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 6	TAI
17	24 เมษายน 2562	โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ในเรื่องกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือก จังหวัดภูเก็ต	THAC
18	25-26 เมษายน 2562	หลักสูตรการบริหารจัดการความขัดแย้ง จังหวัดภูเก็ต	THAC
19	30 เมษายน 2562	การอบรมหลักสูตรการร่างสัญญาอนุญาโตตุลาการ	THAC
20	13 พฤษภาคม 2562	พิธีลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC และองค์กรระหว่างประเทศรวม 5 องค์กร ได้แก่ The Philippine Institute of Arbitrators "PIArb", Pakistan Mediators Association "PMA", Badan Arbitrase Nasional Indonesia "BANI Arbitration Center", Arbitration Association Brunei Darussalam "AABD", Chartered Institute of Arbitrators "CIETAC"	THAC
21	13 - 14 พฤษภาคม 2562	2nd International ADR Conference 2019	THAC
22	14 พฤษภาคม 2562	การประชุมร่วมกันระหว่างคณะผู้แทนจากกระทรวงยุติธรรมกับ คณะเลขาธิการศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของหอการค้านานาชาติ (ICC)	THAC
23	15 พฤษภาคม 2562	ICC - THAC Arbitration Conference 2019	THAC
24	24 พฤษภาคม 2562	พิธีลงนามความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC และมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	THAC
25	30 พฤษภาคม 2562	โครงการสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ เรื่อง การอนุญาโตตุลาการในยุคพลิกผัน: บทบาทของวิชาชีพกฎหมาย (Disruptive Arbitration: Role of the Legal Profession)	TAI
26	7 มิถุนายน 2562	คณะกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการได้เข้าเยี่ยมชมและศึกษาดูงานการปฏิบัติงานด้านการบริหารจัดการคดีของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)	THAC และสำนักงาน คปภ.
27	10 - 14 มิถุนายน 2562	การอบรมหลักสูตร Arbitration Training Course 2019	THAC
28	17 มิถุนายน 2562	THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ ได้จัดกิจกรรม Walk Rally ณ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	THAC
29	20 มิถุนายน 2562	หลักสูตรการบริหารจัดการความขัดแย้ง จังหวัดจันทบุรี	THAC
30	26 มิถุนายน 2562	การระงับข้อพิพาททางเลือกทางการแพทย์	THAC

31	27 มิถุนายน 2562	สัมมนาทางวิชาการเรื่องการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ ด้านกีฬา	กกท
32	11 กรกฎาคม 2562	การระงับข้อพิพาททางเลือกในธุรกิจก่อสร้าง	THAC
33	23 กรกฎาคม 2562	หลักสูตรการบริหารจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management Program)	THAC
34	31 กรกฎาคม 2562	การประชุมคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียน อนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 7	TAI
35	6 สิงหาคม 2562	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ อนุญาโตตุลาการ กระบวนพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 2	TAI
36	14 สิงหาคม 2562	งานสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการ อำนวยความสะดวกแก่อนุญาโตตุลาการชาวต่างชาติที่จะเข้ามา ปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย”	THAC
37	20 สิงหาคม 2562	พิธีลงนามบันทึกความร่วมมือระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร	THAC
38	29 สิงหาคม 2562	สถาบันอนุญาโตตุลาการ TAI ประชุมหารือร่วมกับ สำนักงานการ ยุติการค้าในคดีแพ่งและอนุญาโตตุลาการ สำนักงานอัยการสูงสุด เกี่ยวกับระบบ E-arbitration	TAI
39	3 กันยายน 2562	พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเกี่ยวกับกาอนุญาโตตุลาการ ระหว่างสถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) และ Kunming State-Level Economic and Technological Development Zone International Commercial Arbitration Service Center (KICASC)	THAC
40	18 กันยายน 2562	THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ ได้จัดงานบรรยายให้ความรู้ด้าน การระงับข้อพิพาททางเลือก ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย อีสัสสมัย (วิทยาเขตหัวหมาก)	THAC
41	26 กันยายน 2562	คณะผู้แทนจาก Kunming Economics and Technology Development Zone (KETDZ) เข้าเยี่ยมชมสถาบัน อนุญาโตตุลาการ THAC และลงนามข้อตกลงจัดการอบรม China – Thailand Training Program ร่วมกัน	THAC
42	27 กันยายน 2562	โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับผู้ที่จะปฏิบัติหน้าที่ อนุญาโตตุลาการ เรื่อง กระบวนพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 2	TAI
43	8 ตุลาคม 2562	รองเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม เข้าร่วมประชุมวางแผนงาน และติดตามงานประจำสัปดาห์กับสถาบันอนุญาโตตุลาการ (TAI) สำนักงานศาลยุติธรรม	TAI
44	18 ตุลาคม 2562	SIAC-THAC BANGKOK Conference 2019	THAC
45	29 ตุลาคม 2562	การเสวนาทางเลือกใหม่ในการระงับข้อพิพาททางเลือกด้านการ กีฬา	THAC

46	12 – 15 พฤศจิกายน 2562	การอบรมหลักสูตร China – Thailand Training Course Man- aGing the Business with Alternative Dispute Resolution	THAC
47	19 พฤศจิกายน 2562	พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน อนุญาโตตุลาการ THAC กับ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	THAC
48	19 พฤศจิกายน 2562	พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถาบัน อนุญาโตตุลาการ THAC กับ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	THAC
49	22 พฤศจิกายน 2562	งาน Arbitrator’s Perspective ภายใต้หัวข้อ “The Delay Tac- tics : Its effect”	THAC
50	2 ธันวาคม 2562	โครงการอบรมผู้ขึ้นทะเบียนอนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 1/2563 เรื่อง “กระบวนพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ”	TAI
51	6 ธันวาคม 2562	การประชุมคณะกรรมการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ขึ้นทะเบียน อนุญาโตตุลาการ ครั้งที่ 1/2563	TAI
52	17 ธันวาคม 2562	สถาบันอนุญาโตตุลาการ THAC จัดโครงการเสริมสร้างองค์ความ รู้ในเรื่องกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกให้กับนักศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา	THAC

ความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกิดขึ้นระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562

1. การมีผลใช้บังคับของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562 ซึ่งได้เพิ่มเติมหมวดว่าด้วยอนุญาโตตุลาการและผู้รับมอบอำนาจชาวต่างชาติ

โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ เริ่มมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน 2562 และได้วางมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในราชอาณาจักรไทยของอนุญาโตตุลาการและผู้รับมอบอำนาจจากคู่พิพาทชาวต่างด้าว กล่าวคือกรณีที่เป็นการทำนิติกรรมทางอนุญาโตตุลาการโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาโตตุลาการ คนต่างด้าวนั้นสามารถขอหนังสือรับรองจากส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าวเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวได้, รายละเอียดของหนังสือรับรองที่จะออกโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าว, สิทธิในการเข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรไทยเป็นการชั่วคราว ตลอดจนสิทธิในการทำงานในราชอาณาจักรไทยได้ตามตำแหน่งหน้าที่ของตน โดยระหว่างที่ดำเนินการขอใบอนุญาตทำงานอยู่นั้น คนต่างด้าวที่ได้รับหนังสือรับรองจากสถาบันหรือหน่วยงานที่ให้บริการด้านอนุญาโตตุลาการแล้ว สามารถปฏิบัติงานไปพลางก่อนได้ และจะมีระยะเวลาการดำเนินการที่รวดเร็วกว่าการยื่นขอใบอนุญาตทำงานกรณีปกติ อย่างไรก็ตาม ใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายอนุญาโตตุลาการฉบับใหม่นี้ ก็มีข้อจำกัดคือ จะปฏิบัติงานได้เฉพาะในฐานะอนุญาโตตุลาการ หรือผู้รับมอบอำนาจจากคู่พิพาทเท่านั้น จะไม่สามารถดำเนินการในกรณีอื่นนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองและใบอนุญาตทำงานได้เลย เพราะมีความเสี่ยงที่จะเป็นการปฏิบัติงานเกินสิทธิ อาจต้องโทษปรับหรือถูกขึ้นบัญชีไว้ไม่ให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรไทยได้ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง

2. ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562

ข้อบังคับฉบับนี้มีเนื้อหาในการปรับปรุงข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2558 โดยกำหนดให้คู่พิพาทในคดีอนุญาโตตุลาการที่ใช้ภาษาไทยในการดำเนินกระบวนการสามารถตกลงกันตั้งคณะอนุญาโตตุลาการมากกว่า 3 คนได้, อัตราส่วนแบ่งค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ และปรับอัตราค่าธรรมเนียมเริ่มต้นค่าธรรมเนียมสถาบัน ตลอดจนค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการสำหรับคดีที่ใช้ภาษาไทยในการดำเนินการลดน้อยลง เพื่อส่งเสริมให้มีการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาโตตุลาการโดยใช้ภาษาไทยเพิ่มมากขึ้น

3. ข้อบังคับสำนักงานศาลยุติธรรม ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ สถาบันอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2562

ข้อบังคับฉบับนี้ได้เพิ่มเติมให้การใช้ระบบการอนุญาโตตุลาการตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการ หมายรวมถึงการใช้ระบบอนุญาโตตุลาการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่สถาบันฯ กำหนดด้วย และรับรองผลใช้บังคับของระบบดังกล่าว นอกจากนี้ ยังได้เพิ่มเติมเรื่องให้อนุญาโตตุลาการกำหนดเรื่องค่าบริการของผู้แทนหรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินกระบวนการพิจารณาไว้ในคำชี้ขาดด้วย

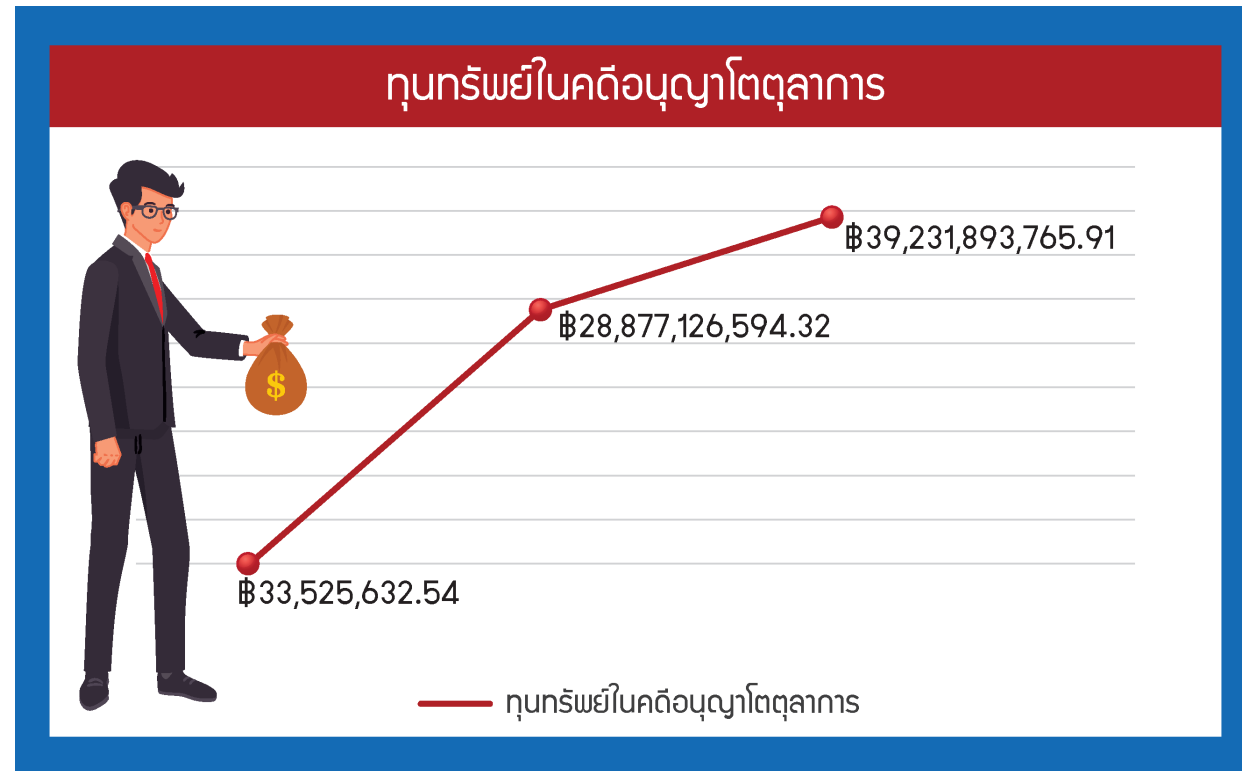

ส่วนที่ 3

สถิติตลอดจนกิจกรรมที่สำคัญเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการซึ่งดำเนินการโดย THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ

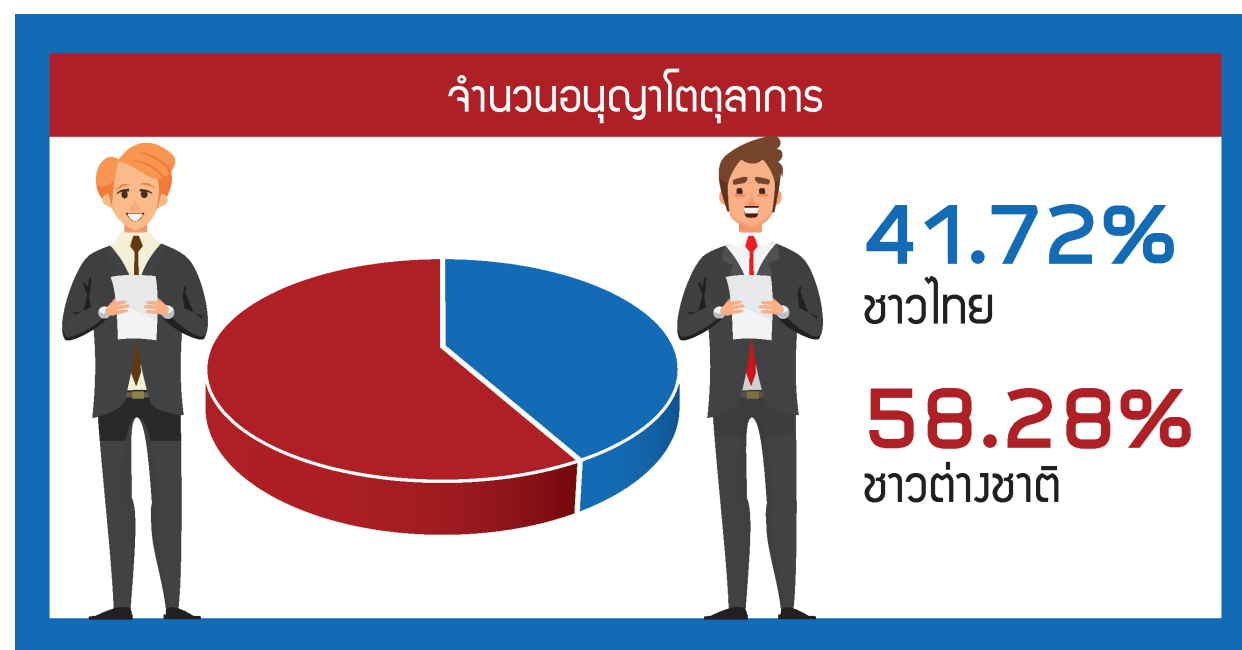
จำนวนและทุนทรัพย์คดียุทธศาสตร์ที่ดำเนินการโดย THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ

ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 มีคดีอนุญาโตตุลาการที่รับเข้ามาใหม่และอยู่ภายใต้การบริหารจัดการคดีของ THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ จำนวนทั้งสิ้น 16 คดี รวมทุนทรัพย์ทั้งสิ้น 39,231,893,765.91 บาท ถือว่าเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของจำนวนคดีและทุนทรัพย์ (ของปี 2561 มีคดีอนุญาโตตุลาการที่รับเข้ามาใหม่จำนวน 13 คดี ทุนทรัพย์ทั้งสิ้น 28,877,126,594.32 บาท) โดยคิดเป็นอัตราส่วนของทุนทรัพย์เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.86

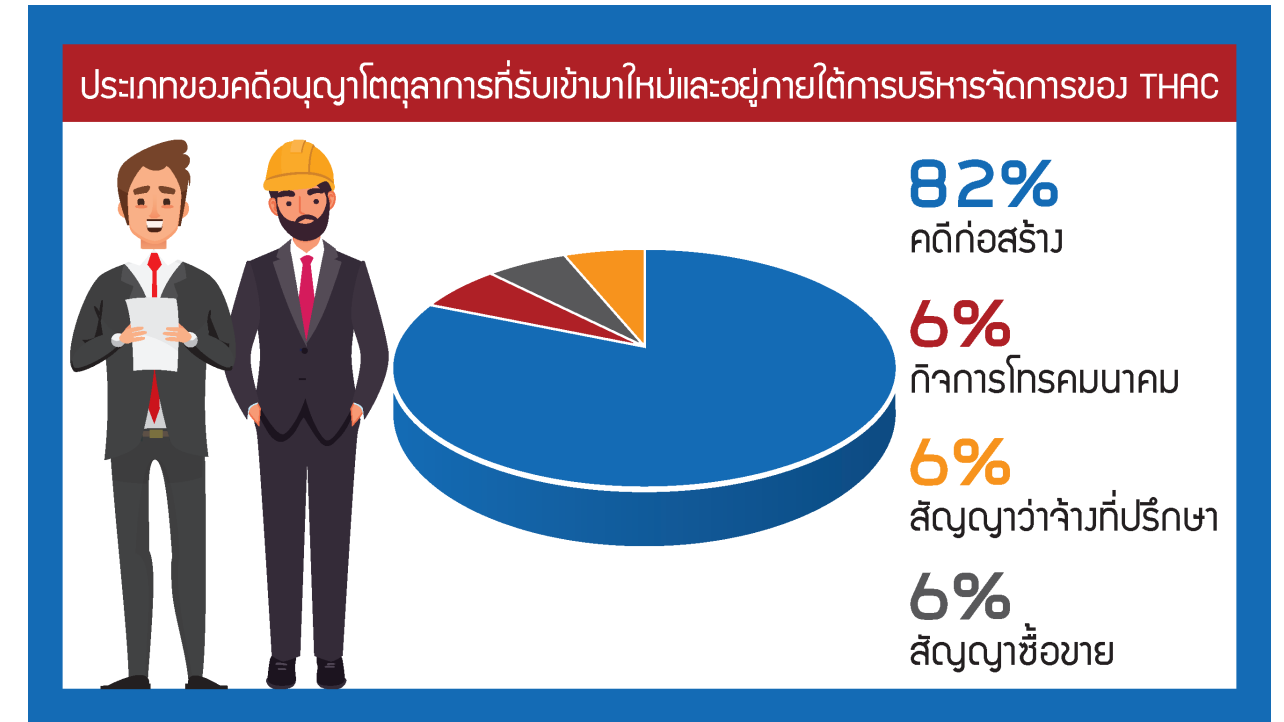
จำนวนอนุญาโตตุลาการ

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีอนุญาโตตุลาการที่ขึ้นบัญชีเป็นอนุญาโตตุลาการประจำ THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการจำนวนทั้งสิ้น 163 ราย โดยเป็นชาวไทยจำนวน 68 ราย (คิดเป็นอัตราร้อยละ 41.72 ของจำนวนอนุญาโตตุลาการทั้งหมด) และชาวต่างชาติจำนวน 95 ราย (คิดเป็นอัตราร้อยละ 58.28 ของจำนวนอนุญาโตตุลาการทั้งหมด) ซึ่งในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 มีจำนวนอนุญาโตตุลาการเพิ่มขึ้นจำนวน 54 ราย เป็นชาวไทยจำนวน 18 ราย และชาวต่างชาติจำนวน 36 ราย (เพิ่มขึ้นจากจำนวนอนุญาโตตุลาการที่มีอยู่เดิม (109 ราย) คิดเป็นร้อยละ 49.54)

ประเภทของคดีอนุญาโตตุลาการ

ระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 มีคดีอนุญาโตตุลาการที่รับเข้ามาใหม่และอยู่ภายใต้การบริหารจัดการคดีของ THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ จำนวนทั้งสิ้น 16 คดี จำแนกเป็นข้อพิพาทด้านก่อสร้างจำนวน 13 คดี, ข้อพิพาทด้านกิจการโทรคมนาคมจำนวน 1 คดี, ข้อพิพาทตามสัญญาซื้อขายจำนวน 1 คดี และ ข้อพิพาทตามสัญญาว่าจ้างที่ปรึกษาจำนวน 1 คดี

นอกจากนี้ ยังจำแนกเป็นคดีที่ใช้ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการในคดีที่มีทุนทรัพย์ขนาดย่อม พ.ศ. 2560 กล่าวคือเป็นกรณีที่มีทุนทรัพย์รวมตามข้อเรียกร้องและข้อเรียกร้องแย้งไม่เกินกว่า 35 ล้านบาท จำนวน 14 คดี และเป็นคดีที่ใช้ข้อบังคับสถาบันอนุญาโตตุลาการ ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2558 จำนวน 2 คดี

คดีที่สามารถดำเนินการเสร็จสิ้นภายในปีปฏิทินเดียวกันมีจำนวน 9 คดี และคดีที่ค้างการพิจารณาและต้องโอนไปเพื่อดำเนินการในปีหน้าจำนวน 7 คดี มีคดีที่ดำเนินการเสร็จสิ้นในปีปฏิทินเดียวกันคิดเป็นอัตราร้อยละ 56.25 ค่าเฉลี่ยระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการอนุญาโตตุลาการอยู่ที่ 5 เดือน 21 วัน

สถิติการจัดกิจกรรมและผู้เข้าร่วมกิจกรรมของ THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการ

ช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม 2562 THAC สถาบันอนุญาโตตุลาการได้จัดกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับงานอนุญาโตตุลาการ ไม่ว่าจะเป็นงานสัมมนาทางวิชาการ, พิธีลงนามในบันทึกความตกลงกับหน่วยงานต่างๆ, ต้อนรับ คณะศึกษาดูงาน เป็นต้น โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (1) จัดงานสัมมนาทางวิชาการด้านการอนุญาโตตุลาการ จำนวน 20 งาน ผู้เข้าร่วมจำนวน 1,463 คน
- (2) ลงนามในบันทึกความตกลงกับหน่วยงานภาครัฐ/สถาบันการศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 12 แห่ง โดยแบ่งเป็นหน่วยงาน/สถาบันในประเทศจำนวน 5 แห่ง และเป็นหน่วยงาน/สถาบันระหว่างประเทศ 7 แห่ง
- (3) ต้อนรับคณะศึกษาดูงานจำนวน 5 คณะ
- (4) เข้าเยี่ยมชมและเข้าร่วมงานประชุมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนจำนวน 6 แห่ง โดยแบ่งเป็นหน่วยงานในประเทศ จำนวน 3 แห่งและหน่วยงานต่างประเทศจำนวน 3 แห่ง
- (5) จัดอบรมหลักสูตรจำนวน 4 หลักสูตร โดยแบ่งเป็นหลักสูตรภาษาไทยจำนวน 2 หลักสูตร และภาษาต่างประเทศ 2 หลักสูตร

ประมวลภาพกิจกรรมสำคัญ

การประชุมนานาชาติ 2nd International ADR Conference 2019

เมื่อวันที่ 13 - 14 พฤษภาคม 2562 เวลา 9.30 - 18.00 น. สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) จัดการประชุมนานาชาติว่าด้วยการระงับข้อพิพาททางเลือก (2nd International ADR Conference 2019) โดยการจัดประชุมดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัปดาห์การระงับข้อพิพาททางเลือก (Thailand ADR Week 2019) ณ ห้องอินฟินิตี้ บอลรูม โรงแรมพูลแมน คิงเพาเวอร์ (รางน้ำ) กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นการประชุมประจำปีเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น และรับฟังแนวทางการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ และการระงับข้อพิพาททางเลือกอื่นๆ รวมถึงการสร้างเครือข่ายผู้สนใจในการระงับข้อพิพาททางเลือกทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ

งานสัมมนาในปีนี้ มุ่งเน้น พัฒนา ส่งเสริม และเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในไทยและต่างประเทศ ส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในวงการระงับข้อพิพาททางเลือกในระดับนานาชาติ โดยศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรม ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีการเปิดการประชุมฯ

การสัมมนางาน ICC - THAC Arbitration Conference 2019

เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562 เวลา 9.30 - 18.00 น. สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) จัดการสัมมนางาน ICC - THAC Arbitration Conference 2019 ซึ่งการจัดสัมมนาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของสัปดาห์การระงับข้อพิพาททางเลือก (Thailand ADR Week 2019) ณ ห้องอินฟินิตี้ บอลรูม โรงแรมพูลแมน คิงเพาเวอร์ (รางน้ำ) กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นการสัมมนาประจำปีเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็น และรับฟังแนวทางการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีอนุญาโตตุลาการ และการระงับข้อพิพาททางเลือกอื่นๆ รวมถึงการสร้างเครือข่ายผู้สนใจในการระงับข้อพิพาททางเลือกทั้งในประเทศและระดับนานาชาติ โดยงานสัมมนาในปีนี้ มุ่งเน้น พัฒนา ส่งเสริม และเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในไทยและต่างประเทศ ส่งเสริมภาพลักษณ์ประเทศไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในวงการระงับข้อพิพาททางเลือกในระดับนานาชาติ กลุ่มเป้าหมายหลักของงานประกอบด้วย นักธุรกิจ ทนายความบริษัทเอกชน ผู้พิพากษา ผู้ประนอมข้อพิพาท ผู้ไกล่เกลี่ย นักวิชาการ อาจารย์ และผู้สนใจจากหน่วยงานรัฐและเอกชนที่ดำเนินการด้านการประนอม เจริญ ต่อบริการข้อพิพาททั้งภายในและระหว่างองค์กรงานสัมมนาในครั้งนั้นเป็นโอกาสอันดีในการร่วมกันสร้างมาตรฐานการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ การประนอมข้อพิพาท และการระงับข้อพิพาทออนไลน์ในภูมิภาค โดยท่านพงศ์เทพ เทพกาญจนา อธิบดีรองนายกรัฐมนตรี และอดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีการเปิดการสัมมนา

การเข้าร่วมหารือของคณะเลขาธิการศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของหอการค้านานาชาติ (ICC)

เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม 2562 ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ ปลัดกระทรวงยุติธรรมและ ดร.พิสิษฐ์ อัครวิวัฒนาพร ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการหารือข้อราชการกับคณะเลขาธิการศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของหอการค้านานาชาติ (ICC) ฝ่ายเลขาธิการศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของหอการค้านานาชาติ ได้กล่าวแสดงความชื่นชมในการดำเนินงานของฝ่ายไทยที่ได้ผลักดันการปรับปรุงคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และสิทธิประโยชน์สำหรับการตรวจลงตราประเภทคนอยู่ชั่วคราวเป็นกรณีพิเศษ (Smart Visa) โดยการอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรทักษะสูงจากต่างประเทศที่สามารถทำงานลงทุน หรือประกอบธุรกิจภายใต้ Smart Visa ซึ่งรวมถึงอนุญาโตตุลาการและคู่สมรสอันจะส่งผลให้การระงับข้อพิพาททางเลือกในประเทศไทยมีความสะดวกมากขึ้นและเป็นการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค อันสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

การระงับข้อพิพาททางเลือกในธุรกิจก่อสร้าง (ADR CONSTRUCTION 2019)

เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2562 เวลา 13.30 - 16.30 น. สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) ได้จัดงานสัมมนาทางวิชาการ ในหัวข้อเรื่อง “การระงับข้อพิพาททางเลือกในธุรกิจก่อสร้าง” ณ โรงแรม s31 สุขุมวิท ห้อง Ballroom 1 โดยมี ดร.ณัฐรุจภูมิ อุทัยเสน ที่ปรึกษาบริษัท อิตาเลียน-ไทย ดีเวลอปเม้นต์ จำกัด (มหาชน), นางสาววันฉวีนา สุจริตกุล อนุญาโตตุลาการ ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านข้อพิพาททางการก่อสร้าง และนายรัฐการ บุญเหนือ Partner at Watson, Farley & Williams อนุญาโตตุลาการผู้เชี่ยวชาญด้านข้อพิพาททางการก่อสร้างเป็นวิทยากร โดยงานนี้มีนายกัมพล กิตติพงษ์พัฒนา เจ้าของเพจ “ชมรมนักกฎหมายก่อสร้าง” เป็นผู้ดำเนินรายการด้วย

การอบรม ARBITRATION TRAINING COURSE 2019

เมื่อวันที่ 10 - 14 มิถุนายน 2562 เวลา 09.00 - 17.00 น. สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) จัดงานอบรม “ARBITRATION TRAINING COURSE 2019” ณ สถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งผู้เข้าร่วมการอบรมได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการ รวมถึงกระบวนการในการอนุญาโตตุลาการ ทั้งหลักการและขั้นตอนทางกฎหมาย โดยมี Prof. Franco Ferrari Director of the Center for Transnational Litigation, Arbitration and Commercial Law, Dr. Friedrich Rosenfeld

Partner / attorney with Hanefeld Rechtsanwälte, Mr. Darius Chan Counsel, Norton Rose Fulbright (Asia) LLP, Céline Aymé-Wauthier International arbitration lawyer/ former ICC Deputy Counsel และ Mr. Nicky Balani เป็นวิทยากรอบรมในหลักสูตรดังกล่าว

งานเสวนาทงวิชาการ เรื่อง "มาตรการทางกฎหมายในการอำนวยความสะดวกแก่อนุญาโตตุลาการชาวต่างชาติที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย"

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2562 เวลา 14.00 น. - 17.00 น. สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) ได้จัดงานเสวนาทงวิชาการ เรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการอำนวยความสะดวกแก่อนุญาโตตุลาการชาวต่างชาติ ที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย” ณ สถาบันอนุญาโตตุลาการ ชั้น 26 ซึ่งผู้เข้าร่วมงานเสวนาจะได้รับความรู้ และเข้าใจถึงมาตรการทางกฎหมาย ตลอดจนแนวปฏิบัติในการอำนวยความสะดวกให้แก่อนุญาโตตุลาการชาวต่างชาติ ที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในราชอาณาจักรไทยต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง SMART VISA หรือ หนังสือรับรองตามกฎหมายอนุญาโตตุลาการฉบับใหม่

โดยงานเสวนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก คุณคนธรส เหลาประดิษฐ์ นักวิชาการส่งเสริมการลงทุนชำนาญการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, คุณวิชาดา จอร์จ ผู้อำนวยการสำนักบริหารแรงงานต่างด้าว กรมการจัดหางาน, คุณมนทวรรณ อุดมปณิธ หัวหน้ากลุ่มงานกฎหมายและระเบียบ กองนิติการ กรมการจัดหางาน, คุณดนยวีร์ พูลสวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองตรวจลงตราและเอกสารเดินทางคนต่างด้าว กรมการกงสุล, พันตำรวจเอกหญิงอังศุวรรณ รัตนานนท์ ผู้กำกับการ 3 กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และพันตำรวจตรีหญิงสุพรรณ จันทน์เทศ สารวัตรกองกำกับการ 2 กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง 1 สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เป็นวิทยากรในครั้งนี้

คณะผู้แทนจาก Kunming Economic and Technological Development Zone เข้าเยี่ยมชมสถาบันฯ

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 26 กันยายน 2562 เวลา 15.00 - 18.00 น. คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสถาบันอนุญาโตตุลาการ นำโดย ดร.พลิชฐ์ อัครวัฒนาพร ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาโตตุลาการ ให้การต้อนรับ Mr.Hua Tao, Ms.Zhao Jianrong, Mr.Chen Jie, Ms.Yang Ying, Mr.Lei Changtian และคณะจาก Kunming Economic and Technological Development Zone (KETDZ) ที่เข้าเยี่ยมชมสถาบันฯ และลงนามข้อตกลงการจัดอบรม “China-Thailand Training Program” ร่วมกัน

China-Thailand Training Course 2019 ณ คุณหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน

เมื่อวันที่ 12 - 15 พฤศจิกายน 2562 สถาบันอนุญาโตตุลาการ (THAC) ร่วมกับ Kunming International Commercial Arbitration Service Centre หรือ KICASC ได้จัดอบรมหลักสูตร “China - Thailand training course 2019” ณ คุณหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน

โดยการจัดการอบรมครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักของการระงับข้อพิพาททางเลือกเบื้องต้น และวิธีการเลือกการระงับข้อพิพาทที่คุ้มค่าที่สุดในการแก้ไขและบรรลุปเป้าหมาย เพื่อให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพที่เหมาะสมสำหรับทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดและแนวปฏิบัติของการระงับข้อพิพาททางเลือกระหว่างประเทศไทยและประเทศจีนอีกด้วย

THAC
Thailand Arbitration Center

ส่วนที่ 4

คำพิพากษาน่าสนใจในรอบปี

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดหมายเลขแดงที่ อ.221-223/2562 ระหว่างกระทรวงคมนาคมและการรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้ร้องที่ 1 และ 2 กับบริษัท โฮปเวลล์ (ประเทศไทย) จำกัด ผู้คัดค้าน อันเป็นคดีที่ผู้ร้องทั้งสองร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการซึ่งตัดสินให้ผู้ร้องทั้งสองกลับคืนสู่ฐานะเดิมอันเป็นผลจากการเลิกสัญญา โดยให้ร่วมกันหรือแทนกันคืนเงินค่าตอบแทนที่ผู้คัดค้านชำระให้แก่ผู้ร้องทั้งสองจำนวน 2,850,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว, คืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) รวมถึงค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกัน จำนวน 38,749,800 บาทพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว รวมทั้งให้ผู้ร้องทั้งสองร่วมกันหรือแทนกันใช้เงินค่าก่อสร้างโครงการจำนวน 9,000,000,000 บาท แก่ผู้คัดค้านพร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าวจนกว่าจะชำระเสร็จด้วย เนื่องจากผู้ร้องทั้งสองเห็นว่าคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการเป็นการวินิจฉัยโดยไม่มีอำนาจเกินขอบเขตตามสัญญาและข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ

ซึ่งคดีดังกล่าวศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการและปฏิเสธไม่บังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าว โดยวินิจฉัยว่า เมื่อคำนวณระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2541 ซึ่งเป็นวันที่ผู้คัดค้านรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการเสนอข้อพิพาทแล้ว การที่ผู้คัดค้านได้เสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2547 จึงเป็นระยะเวลาเกินกว่า 5 ปีนับจากวันที่รู้ถึงเหตุหรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี ตามนัยมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 และระยะเวลาการเสนอข้อพิพาท ต่ออนุญาโตตุลาการถือได้ว่าเป็นปัญหาอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่ศาลปกครองสามารถวินิจฉัยเองได้ ดังนั้น คณะอนุญาโตตุลาการไม่มีอำนาจรับข้อพิพาทที่ผู้คัดค้านยื่นต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการไว้พิจารณาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดได้ เป็นกรณีตามนัยมาตรา 40 วรรค 3 (2) (ข) และมาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ที่การยอมรับหรือหรือบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลปกครองชั้นต้นจึงพิพากษาเพิกถอนและมีคำสั่งปฏิเสธการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ร้องทั้งสอง

ผู้คัดค้านอุทธรณ์คดีคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น คดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลปกครองสูงสุดซึ่งได้วินิจฉัยคดีนี้ว่า ผู้คัดค้านยื่นคำเสนอข้อพิพาทภายในกำหนดเวลาตามกฎหมายแล้ว เนื่องจากต้องนับอายุความตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2544 อันเป็นวันที่ศาลปกครองเปิดทำการ และศาลปกครองสูงสุดเห็นสมควรพิจารณาในเนื้อหาแห่งคดีต่อไป

สำหรับเนื้อหาแห่งคดีนั้น การที่ผู้ร้องทั้งสองบอกเลิกสัญญาห้ามผู้คัดค้านเข้าไปดำเนินการก่อสร้าง ริมเงินค่าตอบแทนสัญญา และริบหลักประกันตามสัญญา แสดงว่ามีข้อพิพาทเกิดขึ้นและก่อนเสนอข้อพิพาทผู้คัดค้านได้ขอให้ผู้ร้องทั้งสองระงับข้อพิพาทโดยเจรจาประนีประนอมยอมความ แต่ผู้ร้องทั้งสองเพิกเฉย ผู้คัดค้านได้ดำเนินการตามเงื่อนไขที่ได้ระบุในสัญญาแล้ว จึงมีสิทธินำข้อพิพาทตามสัญญาสัมปทานเสนอให้อนุญาโตตุลาการชี้ขาดได้ คำชี้ขาดในส่วนนี้ไม่ปรากฏเหตุที่ฝ่าฝืนบทกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี คำชี้ขาดในประเด็นที่สอง วินิจฉัยว่า ข้อตกลงระงับข้อพิพาทระหว่างผู้ร้องทั้งสองและผู้คัดค้านเป็นสัญญาทางแพ่งชนิดหนึ่งที่มีผลบังคับได้ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้โดยเฉพาะ จึงมีอายุความ 10 ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 193/30 เมื่อวันที่ผู้คัดค้านเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการยังไม่ครบ 10 ปี จึงยังคงใช้สิทธิเรียกร้องต่อสถาบัน

อนุญาโตตุลาการได้ แม้ว่าคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจะอ้างเหตุเกี่ยวกับลักษณะของสัญญาและอายุความแตกต่างจากที่ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยแต่เมื่อคำชี้ขาดให้ผลว่าข้อพิพาทที่เสนอเป็นข้อพิพาทที่รับไว้พิจารณาได้ จึงไม่ปรากฏเหตุยกพร่องถึงขนาดจะทำให้เป็นคำชี้ขาดที่ฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีอีกเช่นกัน

สำหรับคำชี้ขาดที่ว่า การที่ผู้ร้องทั้งสองมีหนังสือบอกเลิกสัญญาต่อผู้คัดค้านทันทีโดยไม่ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดในสัญญา คือต้องให้ดำเนินการแก้ไขก่อน เป็นการบอกเลิกสัญญาโดยยังไม่มีสิทธิ จึงไม่มีผลให้สัญญาเลิกกันต่อมา เมื่อผู้ร้องทั้งสองมีหนังสือยืนยันหลายครั้งและผู้คัดค้านขยับออกและไม่ได้เข้าไปดำเนินการใดๆ พฤติการณ์ของผู้ร้องทั้งสองมีเจตนาจะเลิกสัญญากับผู้คัดค้านอันถือได้ว่าเป็นคำเสนอขอเลิกสัญญาและการที่ ผู้คัดค้านยืนยันปฏิบัติตามจนถือได้ว่าเป็นการแสดงเจตนาสนองรับคำเสนอของผู้ร้องทั้งสอง สัญญาสัมปทานย่อมเลิกกันโดยปริยาย คู่สัญญา

จำต้องให้แต่ละฝ่ายกลับคืนสู่ฐานะเดิมและวินิจฉัยให้ผู้ร้องคืนเงินค่าตอบแทนที่ผู้คัดค้านชำระให้แก่ผู้ร้องทั้งสองจำนวน 2,850,000,000 บาท คืนหนังสือค้ำประกัน คืนค่าธรรมเนียมในการออกหนังสือค้ำประกันจำนวน 38,749,800 บาท เงินในการก่อสร้างโครงการจำนวน 9,000,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คำชี้ขาดที่เห็นว่าสัญญาเป็นอันเลิกกันและให้คู่สัญญากลับคืนสู่ฐานะเดิม ไม่ได้ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนและคำชี้ขาดที่ว่าผู้คัดค้านไม่ได้เป็นฝ่ายผิดสัญญานั้น เมื่อพิจารณารายละเอียดในประเด็นข้อโต้แย้งของผู้ร้องทั้งสองแล้ว เห็นได้ว่า ล้วนแต่มีลักษณะเป็นการโต้แย้งดุลยพินิจการพิจารณาข้อเท็จจริงและการปรับใช้กฎหมายและข้อสัญญาของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นต่างๆ ดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยว่า คู่สัญญาฝ่ายใดปฏิบัติตามสัญญาถูกต้องแล้วหรือไม่ อย่างไร และคู่สัญญาแต่ละฝ่ายมีความรับผิดชอบต่อกันหรือไม่ อย่างไร ซึ่งเป็นเรื่องระหว่างคู่สัญญาเท่านั้น ไม่ได้มีลักษณะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนแต่อย่างใด กรณีจึงไม่ปรากฏเหตุที่กฎหมายให้อำนาจศาลที่จะเพิกถอนคำชี้ขาดในส่วนนี้ได้เช่นกัน

ศาลปกครองสูงสุดจึงพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นเป็นให้ยกคำร้องของผู้ร้องทั้งสองและให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยให้ผู้ร้องทั้งสองปฏิบัติตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในกำหนด 180 วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในชั้นอุทธรณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้คัดค้าน